

**UCHWAŁA NR IV/10/18
RADY MIEJSKIEJ W OZIMKU**

z dnia 17 grudnia 2018 r.

w sprawie przyjęcia gminnego programu wspierania rodziny na lata 2019 – 2021

Na podstawie art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998, 1076 i 1544) i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 i 1000,1349 i 1432) Rada Miejska w Ozimku uchwala, co następuje:

- § 1. Uchwala się gminny program wspierania rodziny na lata 2019-2021, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Ozimka
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Ozimku

Aldona Koczur

Załącznik do uchwały Nr IV/10/18
Rady Miejskiej w Ozimku
z dnia 17 grudnia 2018 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2019-2021

WPROWADZENIE

Na podstawie Uchwały nr XVII/92/15 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 21 grudnia 2015 roku, Ośrodek Integracji i Pomocy Społecznej w Ozimku, wyznaczony został do organizowania pracy z rodziną w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań własnych określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy opracowanie i realizacja 3 – letnich programów wspierania rodziny.

ZADANIA I CELE

Rodzina jest podstawowym środowiskiem funkcjonowania i rozwoju dziecka, które powinno zapewnić mu bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne przekazując system wartości, tradycje, kształtując jego aktywność i postępowanie.

Jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i powołane do tego służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Podstawowym założeniem programu jest wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi być umieszczane w pieczy zastępczej.

Z uwagi na więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem konieczne jest motywowanie rodziców do zmiany oraz praca prowadząca do stworzenia prawidłowych warunków do powrotu dziecka.

Cel główny Programu:

Skuteczne wspieranie rodzin w przywracaniu im zdolności do pełnienia ich zadań.

Cele szczegółowe:

- 1) Diagnozowanie i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin.
- 2) Integrowanie i doskonalenie lokalnego systemu wsparcia rodziny, w tym kompetencji kadr działających na rzecz dziecka i rodziny.
- 3) Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.
- 4) Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych.
- 5) Uwrażliwianie i aktywizowanie środowiska lokalnego na potrzeby dzieci i rodzin dysfunkcyjnych.
- 6) Promowanie rodziny jako priorytetu w pracy instytucji i służb działających na jej rzecz.

Przedkładany Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 stanowi realizację dyspozycji ustawowej i jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ozimek.

DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Integracji i Pomocy Społecznej oraz analiza społeczna zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Dla potrzeb programu opracowano Kartę Diagnostyczną zawierającą informacje nt. liczby mieszkańców, liczby dzieci z terenu gminy Ozimek umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych, stypendiów szkolnych oraz funduszu alimentacyjnego.

Karta Diagnostyczna Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Rok 2018

Liczba mieszkańców gminy Ozimek (stan na 30 września 2018) – 15836

Liczba nieletnich zamieszkujących gminę Ozimek (stan na 30 września 2018) – 2.895

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej - 310

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych - 860

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego - 867

Liczba rodzin korzystających z Programu „Dobry Start”- 771

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia „Za życiem”- 3

Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego -50

Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego – 118

Liczba uczniów korzystających ze stypendiów i zasiłku szkolnego - 35

W gminie Ozimek funkcjonuje 20 rodzin zastępczych, w których umieszczonych jest 30 dzieci.

6 rodzin zaliczonych jest do rodzin niezawodowych i przebywa tam 7 dzieci. Przyczynami ich umieszczenia jest porzucenie, śmierć jednego z rodziców, długotrwała choroba rodzica oraz narkomania.

14 rodzin zaliczono do rodzin spokrewnionych i przebywa w nich 23 dzieci. Główne przyczyny umieszczenia to: porzucenie, śmierć rodzica, choroba, niepełnosprawność rodzica, bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych, alkoholizm.

W instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywa 3 dzieci w tym: Dom Dziecka w Turawie – 1 dzieci, Dom Dziecka w Tarnowie Opolskim – 2 dzieci.

ANALIZA SWOT

Mocne strony <ul style="list-style-type: none">- Liczne i otwarte na współpracę organizacje pozarządowe- Dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego- Kompetentna, wykształcona i stale doskonaląca swoje umiejętności kadra pomocy społecznej.- Dostępność usług opiekuńczych i specjalistycznych świadczonych rodzinom.- Ogólnie dostępna oferta pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy	Słabe strony <ul style="list-style-type: none">- Mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.- Brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego.- Zbyt mała aktywność w zakresie organizacji grup wsparcia i grup samopomocowych.-Niewystarczająca ilość propozycji spędzania czasu wolnego oraz socjoterapii dla młodzieży zagrożonej demoralizacją.
Szanse <ul style="list-style-type: none">- Pozyskanie kandydatów do pełnienia roli rodziny wspierającej.- Utworzenie stałego stanowiska pracy asystenta rodziny.-Wykorzystanie środków projektu systemowego Europejskiego Funduszu Społecznego na przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin zagrożonych.- Możliwość pozyskiwania środków pozabudżetowych- Tworzenie nowych form pracy z rodziną.	Zagrożenia <ul style="list-style-type: none">- Brak możliwości zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych rodzin.- Ubożenie społeczeństwa i osłabianie się funkcji opiekuńczej rodziny.- Brak perspektyw kształcenia adekwatnego do późniejszych możliwości zatrudnienia.- Niestabilny system prawny w zakresie wspierania rodziny i pomocy społecznej.- Brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne.

ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami programu będą rodziny zamieszkałe w gminie Ozimek, doświadczające problemów opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

DZIAŁANIA I SPOSOB ICH REALIZACJI

Dla realizacji celów zakłada się następujące działania:

1. Wsparcie interdyscyplinarne

W pracy z rodziną ważna jest koordynacja działań różnych instytucji i służb wspierania rodziny. Zakładamy, że praca ta będzie realizowana przez powoływanie grup interdyscyplinarnych, w skład których wchodzić będą w szczególności: asystent rodziny, pedagog, pracownik socjalny, przedstawiciel policji, kurator sądowy. Praca ta powinna skutkować trafniejszą diagnozą problemów, ustaleniem spójnego planu pomocy oraz uruchomieniem mechanizmów współpracy z właściwymi instytucjami i służbami.

2. Prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego.

Rodziny wychowujące dzieci w wieku szkolnym, a zwłaszcza rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, potrzebują pomocy w zakresie organizowania dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych, zaburzeń zachowania itp.. W związku z tym konieczny jest rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki nad dziećmi i młodzieżą w wieku szkolnym.

Placówki wsparcia dziennego mogą być prowadzone w formie:

- a) opiekuńczej (świetlice i kluby środowiskowe, ogniska wychowawcze),
- b) specjalistycznej (socjoterapeutyczne, dla dzieci niepełnosprawnych, z zaburzeniami zachowania, socjalizacyjne dla młodzieży),
- c) pracy podwórkowej realizowanej przez tzw. wychowawców podwórkowych (działania animacyjne i socjoterapeutyczne).

3. Pomoc w formie rodzin wspierających

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia rodziny i dziecka. Zadania rodziny wspierającej to m. in. pomoc w opiece nad dziećmi, prowadzeniu gospodarstwa domowego, wspólne spędzanie czasu wolnego. Pomoc ta będzie wynikać z przyjętego i zaakceptowanego planu pomocy rodzinie, a realizowana będzie na podstawie zawartej umowy.

Rodzina wspierająca może otrzymać zwrot kosztów świadczonej pomocy, co zostanie określone w treści umowy. W celu podniesienia skuteczności oddziaływania rodzin wspierających, należy zadbać o ich przygotowanie poprzez poradnictwo oraz szkolenie.

4. Poradnictwo specjalistyczne

Praca z rodziną może być prowadzona w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (pedagogicznego, prawnego, zawodowego, itp.), terapii systemowej rodzin, treningu umiejętności wychowawczych dla rodziców, psychoedukacji, mediacji. Narzędziem wzmocnienia rodziny może być również doradztwo w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, dbałości o higienę osobistą i otoczenia.

Poradnictwo powinno dotyczyć sposobów zaspokajania potrzeb dziecka i rozwiązywania problemów wewnątrzrodzinnych. Terapia rodzin powinna być prowadzona z wykorzystaniem najnowszych metod i technik terapeutycznych.

5. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne

W ramach działań profilaktycznych powinno uwzględnić się świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych dla rodzin wychowujących dzieci, szczególnie dzieci niepełnosprawne. Usługi stanowiąc będą pomoc rodzicom w zapewnieniu należytej opieki w czasie gdy nie mogą jej sprawować osobiście lub gdy ich kompetencje rodzicielskie są niedostateczne.

6. Organizowanie grup wsparcia i wolontariatu

Kolejnym narzędziem wzmocnienia rodzin dysfunkcyjnych będzie pomoc w ramach wolontariatu oraz tworzenie grup wsparcia i grup samopomocowych. Ich celem będzie wymiana doświadczeń, zapobieganie izolacji, a także wzmocnienie systemu wsparcia.

7. Usługi asystenta rodziny

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu zamieszkania wyznaczonym przez rodzinę. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej prawidłowe wychowanie dzieci. W myśl przepisów ustawy o wspieraniu i pieczy zastępczej, liczba rodzin z którymi jeden asystent może prowadzić pracę jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 rodzin.

8. Pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin

Wsparcie i pomoc w ramach tego działania powinno być kierowane do osób i rodzin, które z różnych przyczyn nie mogą funkcjonować prawidłowo w oparciu o posiadane środki i zasoby. Wsparcie powinno być wielopłaszczyznowe i obejmować zarówno poprawę ich warunków bytowych jak i wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, barier w dostępie do leczenia, rehabilitacji, wypoczynku i inne. Priorytetem pomocy jest zapewnienie dzieciom i młodzieży ze środowisk zagrożonych i dysfunkcyjnych ciepłych posiłków, wyposażenia w podręczniki i artykuły szkolne, opieki przedszkolnej, wypoczynku i możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego.

9. Partycypacja w kosztach umieszczenia w pieczy zastępczej

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, placówce opiekuńczo wychowawczej, placówce opiekuńczo – terapeutycznej, rodzinnym domu dziecka lub interwencyjnych ośrodkach preadaptacyjnych, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Barbara Katolik

Dyrektor OLiPS